

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України, керуючись статтею 52 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), розглянула Ваше звернення від 26.10.2018 направлене листом ГУ ДФС у м. Києві від 02.11.2018 № 14896/8/26-15-13-06-09-ПК (вх. ДФС № 2203/ПК 02.11.2018) про отримання індивідуальної податкової консультації щодо здійснення діяльності на спрощеній системі оподаткування фізичною особою – підприємцем і повідомляє.

Відповідно до ст. 192 Цивільного кодексу України від 16 січня 2003 року № 435, зі змінами та доповненнями, законним платіжним засобом, обов'язковим до приймання за номінальною вартістю на всій території України, є грошова одиниця України – гривня.

Постановою Національного банку України від 12.11.2003 № 492 затверджена Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, яка регулює правовідносини, що виникають під час відкриття банками, поточних і вкладних (депозитних) рахунків у національній та іноземних валютах суб'єктам господарювання, фізичним особам, іноземним представництвам, нерезидентам-інвесторам, ініціативній групі з проведення всеукраїнського референдуму.

Поточний рахунок в іноземній валюті відкривається суб'єкту господарювання для зберігання грошей і проведення розрахунків у межах законодавства України в безготівковій та готівковій іноземній валюті, для здійснення поточних операцій, визначених законодавством України.

Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, а також справляння єдиного податку встановлені главою 1 розділу XIV ПКУ.

Відповідно ст. 292 ПКУ доходом для фізичної особи – підприємця є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 ПКУ.

При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

Дохід, виражений в іноземній валюті, перераховується у гривнях за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Національним банком України на дату отримання такого доходу (п. 292.5 ст. 292 ПКУ).

Датою отримання доходу платника єдиного податку є дата надходження коштів платнику єдиного податку у грошовій (готівковій або безготівковій) формі, дата підписання платником єдиного податку акта приймання-передачі безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг).

Таким чином, для фізичної особи – підприємця усі вартісні показники, що включаються до доходу, відображаються у національній валюті України.

Показники, виражені в іноземній валюті перераховуються у національній валюті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, встановленим Національним банком України на дату їх отримання.

При цьому, розрахунок курсової різниці, яка виникає при продажу іноземної валюти фізичної особи – підприємця, та включення такої курсової різниці до доходу платника єдиного податку, нормами ПКУ не передбачено.

Одночасно зазначаємо, що відповідно до ст. 44 Господарського кодексу України підприємництво здійснюється на основі вільного розпорядження прибутком, що залишається у підприємця після сплати податків, зборів та інших платежів, передбачених законом.

Фізична особа – підприємець має право вільно користуватися коштами для власних потреб з розрахункового рахунку, який відкрито для здійснення господарської діяльності, за умови сплати всіх податків, зборів та інших платежів, передбачених чинним законодавством, від підприємницької діяльності.

Щодо питання відображення доходу, слід зазначити, що згідно з п.п. 296.1.1 п. 296.1 ст. 296 ПКУ платники єдиного податку третьої групи (фізичні особи – підприємці), які не є платниками податку на додану вартість, ведуть Книгу обліку доходів шляхом щоденного, за підсумками робочого дня, відображення отриманих доходів (далі – Книга).

Фізичні особи – підприємці платники єдиного податку третьої групи відображають отриману суму доходу від провадження діяльності в Книзі, форму та порядок ведення якої затверджено наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 579 (далі – Порядок № 579).

Записи в Книзі виконуються за підсумками робочого дня, протягом якого отримано дохід, зокрема, про кошти, які надійшли на поточний рахунок платника податку та/або які отримано готівкою (п. 5 Порядку № 579).

Дані Книги використовуються для заповнення податкової декларації платника єдиного податку (п. 8 Порядку № 579).

Разом з тим, відповідно до п.п. 165.1.51 п. 165 ст. 165 ПКУ доходи від операцій з валютними цінностями (крім цінних паперів), пов'язаних з переходом права власності на такі валютні цінності, не включається до розрахунку загального оподаткованого доходу фізичної особи.

Відповідно до п. 52.2 ст. 52 ПКУ індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.